

P.Z. br. 410

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/18-01/120

URBROJ: 65-18-08

Zagreb, 6. prosinca 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o potpomognutim područjima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 6. prosinca 2018. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Gabrijelu Žalac, ministricu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Spomenku Đurić i Velimira Žunca, državne tajnike u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, te Kristinu Bilić i Katicu Mišković, pomoćnice ministrice regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-01/111
Urbroj: 50301-25/14-18-17

Zagreb, 6. prosinca 2018.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o potpomognutim područjima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o potpomognutim područjima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Gabrijelu Žalac, ministricu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Spomenku Đurić i Velimira Žunca, državne tajnike u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, te Kristinu Bilić i Katicu Mišković, pomoćnice ministrice regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O POTPOMOĞNUTIM PODRUČJIMA**

Zagreb, prosinac 2018.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTPOMOĞNUTIM PODRUČJIMA

DIO PRVI

OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom, kao dijelom opće politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske, uređuje se upravljanje razvojem područja koja su, prema odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj, određena kao potpomognuta područja.

Članak 2.

Cilj upravljanja razvojem potpomognutih područja je pridonijeti njihovom gospodarskom i svekolikom razvoju u skladu s njihovim posebnostima i načelima zakona kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske.

Članak 3.

Republika Hrvatska, jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave te njihova tijela dužna su osiguravati pretpostavke za jačanje konkurentnosti i ostvarenje vlastitih razvojnih potencijala potpomognutih područja te poduzimati sve potrebne radnje zbog ostvarenja cilja navedenog u članku 2. ovoga Zakona, a osobito one koje se odnose na:

- povezivanje lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s mjerama i programima te ciljevima kohezijske politike Europske unije
- potporu potpomognutim područjima za povećanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala
- odgovarajuće mjere za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na potpomognutim područjima
- poticanje suradnje između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zasnovane na partnerstvu s ciljem jačanja administrativnih i financijskih kapaciteta kao pretpostavke za učinkovito korištenje sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova
- poticanje programa integriranih teritorijalnih ulaganja na potpomognutim područjima
- razradu posebnih kriterija odabira te oblikovanje potpora za projekte s potpomognutih područja kod dodjele sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova
- zadržavanje, povratak raseljenog i poticanje naseljavanja stanovnika na potpomognuta područja, osobito onih zanimanja koji obavljanjem svoje djelatnosti mogu pridonijeti njihovu gospodarskom i društvenom razvoju
- stručnu i financijsku pomoć za pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima, za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih izvora
- poticanje unaprjeđenja razvojnih programa na područjima gdje povijesno žive i pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 5.

Upravljanje razvojem potpomognutih područja provodi se uz zabranu svakog oblika diskriminacije i uvažavanje autonomije lokalne i područne (regionalne) samouprave.

DIO DRUGI**INSTITUCIONALNI OKVIR I UPRAVLJANJE****GLAVA I.****SREDIŠNJA RAZINA****Članak 6.**

Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) nositelj je upravljanja razvojem potpomognutih područja.

Članak 7.

U pripremi i provedbi mjera, programa i projekata za razvoj potpomognutih područja sudjeluju i druga središnja tijela državne uprave te druga javnopravna tijela koja svojim djelovanjem mogu znatnije pridonijeti njihovom razvoju.

GLAVA II.**RAZINA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE****Članak 8.**

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nositelji su planiranja i upravljanja razvojem svoga područja.

Članak 9.

Pri planiranju i provedbi planova razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave surađuju s jedinicama lokalne samouprave na svom području te drugim jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Članak 10.

Regionalne razvojne agencije osnovane sukladno odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske (regionalni koordinatori) dužne su, bez prava na posebnu naknadu, sudjelovati u pripremi i provedbi mjera vezanih za jačanje kapaciteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na potpomognutim područjima, kao i u pripremi projektne i druge dokumentacije za učinkovitije korištenje europskih fondova i drugih izvora sredstava za te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

DIO TREĆI

MJERE ZA RAZVOJ POTPOMOĞNUTIH PODRUČJA

Članak 11.

Mjere i projekti za razvoj potpomognutih područja utvrđuju se Programom održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja (u daljnjem tekstu: Program), odredbama ovoga Zakona te drugih propisa čije su odredbe usmjerene na poticanje razvoja potpomognutih područja.

Članak 12.

Središnja tijela državne uprave dužna su prilikom planiranja mjera i programa za razvoj upravnog područja iz svoje nadležnosti, ovisno o prirodi mjere i raspoloživim financijskim sredstvima, posebno voditi računa o učinku pojedine mjere na razvoj potpomognutih područja uzimajući u obzir stupanj razvijenosti tih područja u skladu s zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske.

Članak 13.

Ministarstvo je dužno koordinirati i pratiti učinkovitu provedbu mjera i programa iz članka 12. ovoga Zakona.

Članak 14.

Nositelji i sudionici razvoja potpomognutih područja dužni su u svojim planovima i programima posebno predvidjeti sljedeće skupine mjera:

- gospodarske mjere
- socijalne mjere
- fiskalne mjere
- demografske mjere
- mjere stambenog zbrinjavanja
- mjere jačanja administrativnih kapaciteta za učinkoviti i održiv razvoj potpomognutih područja
- mjere za provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja.

Članak 15.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, donosi Program iz članka 11. ovoga Zakona na razdoblje od četiri godine.

(2) U izradi Programa sudjeluju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sa statusom potpomognutih područja te ostali ključni dionici koji doprinose razvoju tih područja.

Članak 16.

Programom se utvrđuju mjere i projekti poticanja razvoja potpomognutih područja, nositelji i sudionici njihove provedbe, opći kriteriji odabira projekata, provedbene aktivnosti, izvori sredstava te metodologija praćenja provedbe i vrednovanja pojedinih mjera.

Članak 17.

Središnja tijela državne uprave dužna su za upravno područje iz svoje nadležnosti, najkasnije u roku od 60 dana od donošenja državnog proračuna Republike Hrvatske za određenu kalendarsku godinu, donijeti pojedinačne godišnje planove provedbe aktivnosti koje su predviđene Programom te o tome izvijestiti Ministarstvo.

Članak 18.

(1) Godišnji plan provedbe Programa sadrži plan provedbe pojedinih poticajnih mjera, aktivnosti, potrebna sredstva, izvore i način korištenja sredstava te metodologiju praćenja i izvještavanja.

(2) Godišnji plan provedbe aktivnosti koje su predviđene Programom donosi Ministarstvo na prijedlog središnjih tijela državne uprave u roku od 90 dana od dana donošenja državnog proračuna Republike Hrvatske.

Članak 19.

(1) U državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama Ministarstva planiraju se sredstva za financiranje programa i projekata koji pridonose održivom razvoju lokalne zajednice u smislu poboljšanja dostupnosti lokalne infrastrukture te gospodarskoj, socijalnoj i demografskoj revitalizaciji potpomognutih područja s ciljem uravnoteženog regionalnoga razvoja sljedećim mjerama:

- unapređenje komunalne i socijalne infrastrukture na potpomognutim područjima
- priprema projektno-tehničke dokumentacije za lokalne razvojne projekte na potpomognutim područjima
- priprema infrastrukture kao preduvjet za ulaganja i gospodarski oporavak potpomognutih područja
- stvaranje uvjeta za podizanje standarda života na potpomognutim područjima
- poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina

(2) Pored mjera iz stavka 1. ovoga članka u okviru planiranih sredstava financirat će se i druge mjere koje pridonose održivom razvoju lokalne zajednice s ciljem uravnoteženog regionalnoga razvoja.

Članak 20.

Ministarstvo, sukladno raspoloživim sredstvima osigurava stručnu i financijsku pomoć za:

- razvoj i provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja na potpomognutim područjima te pripremu ciljnih poziva za financiranje iz europskih strukturnih i investicijskih fondova i drugih potencijalnih izvora
- pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih izvora
- sufinanciranje provedbe razvojnih projekata na potpomognutim područjima temeljno financiranim iz sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova
- stručnu potporu potpomognutim područjima za prepoznavanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala
- provedbu projekata koji pridonose održivom razvoju lokalne zajednice u smislu poboljšanja dostupnosti lokalne infrastrukture, prvenstveno izgradnje, obnove i rekonstrukcije građevina socijalne, komunalne i gospodarske infrastrukture na lokalnoj razini
- razvoj ljudskih kapaciteta lokalne i regionalne samouprave u pripremi i provedbi razvojnih projekata.

Članak 21.

Nositelji i sudionici razvoja potpomognutih područja dužni su posebnim odlukama razraditi posebne kriterije odabira te oblikovanje potpora za projekte na potpomognutim područjima za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih izvora.

Članak 22.

(1) Jedinice lokalne samouprave na potpomognutim područjima koje na svom području imaju evidentirano zaštićeno područje kojim sukladno posebnom zakonu upravlja javna ustanova koja ostvaruje godišnji neto prihod od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja veći od 20.000.000,00 kuna ostvaruju pravo na novčanu naknadu od strane javne ustanove nadležne za upravljanje zaštićenim područjem.

(2) Jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave te na svom području imaju evidentirano zaštićeno područje kojim sukladno posebnom zakonu upravlja javna ustanova koja ostvaruje godišnji neto prihod od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja veći od 20.000.000,00 kuna ostvaruju pravo na novčanu naknadu od strane javne ustanove nadležne za upravljanje zaštićenim područjem.

(3) Naknada iz stavaka 1. i 2. ovoga članka se osigurava iz godišnjeg neto prihoda koji javna ustanova nadležna za upravljanje zaštićenim područjem ostvaruje od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja.

(4) Visina naknade iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje se u odnosu na razinu godišnjeg neto prihoda koji ostvari javna ustanova u prethodnoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja, površinu jedinice lokalne samouprave evidentiranu kao zaštićeno područje i broj stanovnika jedinice lokalne samouprave. Ukupna godišnja visina naknade može iznositi:

- za jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka do 6 % neto prihoda koji javna ustanova ostvari u prethodnoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja
- za jedinice lokalne samouprave iz stavka 2. ovoga članka do 5,5 % neto prihoda koji javna ustanova ostvari u prethodnoj godini od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja.

(5) Sredstva naknade osiguravaju se kao namjenski prihod jedinice lokalne samouprave namijenjen za projekte zaštite prirode, izgradnje komunalnih vodnih građevina za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju, održavanju čistoće naselja te sakupljanju i obradi komunalnog otpada.

(6) Odluku o visini naknade i načinu isplate, kao i prihvatljivim troškovima povezanih s projektima iz stavka 5. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva i uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu prirode.

(7) Ministarstvo nadležno za zaštitu prirode vrši nadzor nad korištenjem sredstava iz ovoga članka te o rezultatima provedenog nadzora izvještava Ministarstvo.

(8) U slučaju da se kontrolom utvrdi da se sredstva ne koriste sukladno stavcima 5. i 6. ovoga članka, ministarstva će uskratiti isplatu daljnjih naknada, kao i zatražiti povrat prethodno isplaćenih sredstava koja nisu utrošena u skladu s odredbama stavaka 5. i 6. ovoga članka.

Članak 23.

Programom iz članka 11. ovoga Zakona posebno će se utvrditi mjere kojima će se dodatno potaknuti zapošljavanje osoba onih zanimanja koja pridonose poboljšanju kvalitete života na potpomognutim područjima.

Članak 24.

Ministarstvo utvrđuje pravo na potporu male vrijednosti u skladu sa zakonom prema kojem se utvrđuje i plaća porez na dohodak i zakonu prema kojem se utvrđuje i plaća porez na dobit obveznicima koji obavljaju samostalnu djelatnost na potpomognutim područjima.

Članak 25.

(1) Ovim Zakonom potiče se korištenje zelenih i održivih mjerila u postupku javne nabave, u smislu ekološki prihvatljivih roba, radova i usluga te usmjeravanje proizvodnje na specifične proizvode od sirovina i prirodnih bogatstava lokalnog područja.

(2) Cilj je politike održive proizvodnje i potrošnje smanjiti potrošnju resursa, onečišćenje okoliša, jačanje izvornog domaćeg proizvoda te zadržavanje stanovništva na potpomognutim područjima.

Članak 26.

(1) Republika Hrvatska će poticati zadržavanje, povratak raseljenih i naseljavanje stanovnika na potpomognutim područjima osobito onih zanimanja koji mogu obavljanjem svoje djelatnosti pridonijeti gospodarskom i društvenom razvoju spomenutih područja.

(2) Pitanje utvrđivanja područja stambenog zbrinjavanja, programa stambenog zbrinjavanja, nositelja provedbe mjera iz programa, provedbenih aktivnosti, izvora sredstava te metodologije praćenja provedbe i vrednovanja pojedinih mjera uređuje se posebnim zakonom.

DIO ČETVRTI**PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE****Članak 27.**

Ministarstvo koordinira i prati provedbu Programa iz članka 11. ovoga Zakona na razini koordinatora, a druga središnja tijela državne uprave i druga javnopravna tijela provode i prate provedbu aktivnosti i mjera za svoja upravna područja i njihov učinak na razvoj potpomognutih područja.

Članak 28.

Središnja tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke prikupljene na temelju odredbe članka 27. ovoga Zakona te najkasnije do 30. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu, podnijeti Ministarstvu izvješće o učincima provedbe Programa iz njihove nadležnosti.

Članak 29.

Ministarstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o učincima provedbe Programa, iz članka 11. ovoga Zakona, najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 30.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

DIO PETI**ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 31.**

(1) Program iz članka 11. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Odluku iz članka 22. stavka 6. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ź E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Problematika potpomognutih područja do sada se rješavala u okviru Zakona o regionalnom razvoju (Narodne novine, br. 147/14 i 123/17) u kojem su potpomognuta područja definirana kao područja Republike Hrvatske koja na temelju indeksa razvijenosti zaostaju za nacionalnim prosjekom i čiji je razvoj potrebno dodatno poticati.

Budući da dosadašnji zakonski okviri nisu ponudili očekivana rješenja i učinke razvoja potpomognutih područja, iskustvo u provedbi i primjene s terena pokazale su da se pojedine mjere trebaju unaprijediti, odnosno uskladiti. U gotovo svim potpomognutim područjima bilježe se kontinuirana negativna demografska, gospodarska i socijalna kretanja.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o regionalnom razvoju (Narodne novine broj 123/17) izuzeti su dijelovi koji se odnose na 6. poglavlje, a kojim se utvrđuju mjere za potpomognuta područja.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije pristupilo je izradi posebnog Zakona o potpomognutim područjima u cilju održivog razvoja potpomognutih područja.

Zakonom o potpomognutim područjima kao dijelom opće politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske predlaže se upravljanje razvojem potpomognutih područja.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RIJEŠAVAJU

Zakonom o potpomognutim područjima predviđeno je donošenje Programa održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja, kojim će se utvrditi konkretne mjere i projekti za razvoj potpomognutih područja i izvori sredstava za njihovu provedbu. Zakonom o potpomognutim područjima predviđena je i odredba koja se odnosi na mjeru stambenog zbrinjavanja u skladu s posebnim zakonom a u cilju poticanja zadržavanja, povratka raseljenog kao i naseljavanja stanovnika na potpomognuta područja te odredba kojom se posebno propisuje poticanje zapošljavanja osoba onih zanimanja koja pridonose poboljšanju kvalitete života na potpomognutim područjima te druge poticajne mjere kao što su naknada zbog zaštićenih područja prirode, porezne olakšice i uvođenja zelenih i održivih mjerila u postupku javne nabave.

Cilj je sustavno djelovanje kroz mjere i politike koje bi omogućile gospodarski oporavak potpomognutih područja kroz rast i razvoj investicija, te zadržavanje, povratak raseljenog i poticanje naseljavanja stanovnika na potpomognuta područja, osobito onih zanimanja koji obavljanjem svoje djelatnosti mogu pridonijeti gospodarskom i društvenom razvoju potpomognutih područja.

Prijedlogom zakona o potpomognutim područjima uređuju se sljedeća osnovna pitanja:
- povezivanje lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s mjerama i programima te ciljevima kohezijske politike Europske unije

- potpore potpomognutim područjima za povećanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala
- odgovarajuće mjere za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na potpomognutim područjima
- poticanje suradnje između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zasnovane na partnerstvu s ciljem jačanja administrativnih i financijskih kapaciteta kao pretpostavke za učinkovito korištenje sredstva strukturnih i investicijskih fondova Europske unije
- poticanje programa integriranih teritorijalnih ulaganja na potpomognutim područjima
- razradu posebnih kriterija odabira te oblikovanje potpora za projekte s potpomognutih područja kod dodjele sredstava strukturnih i investicijskih fondova Europske unije
- zadržavanje, povratak raseljenog i poticanje naseljavanja stanovnika na potpomognuta područja, osobito onih zanimanja koji obavljanjem svoje djelatnosti mogu pridonijeti njihovu gospodarskom i društvenom razvoju
- stručnu i financijsku pomoć za pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima, za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih izvora
- poticanje unaprjeđenja razvojnih programa na područjima gdje povijesno žive i pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka uređuje se upravljanje razvojem područja određenih kao potpomognuta područja.

Uz članak 2.

Odredbom ovoga članka definira se temeljni cilj upravljanja razvojem potpomognutih područja u skladu s njihovim posebnostima.

Uz članak 3.

Odredbom ovoga članka određuju se dionici koji su dužni osiguravati pretpostavke za jačanje konkurentnosti i ostvarenje vlastitih razvojnih potencijala potpomognutih područja te poduzimati sve potrebne radnje u svrhu ostvarenja cilja definiranog u članku 2. ovoga Zakona, a osobito one radnje koje se odnose na povezivanje lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s mjerama i programima te ciljevima kohezijske politike Europske unije; potporu slabije razvijenim područjima za povećanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala; odgovarajuće mjere za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na potpomognutim područjima; poticanje suradnje između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zasnovane na partnerstvu s ciljem jačanja administrativnih i financijskih kapaciteta kao pretpostavke za učinkovito korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova; poticanje programa integriranih teritorijalnih ulaganja na potpomognutim područjima; razradu posebnih kriterija odabira te oblikovanje potpora za projekte s potpomognutih područja kod dodjele sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova; zadržavanje, povratak raseljenog i poticanje naseljavanja stanovnika na potpomognuta područja, osobito onih zanimanja koji obavljanjem svoje djelatnosti mogu pridonijeti njihovu gospodarskom i društvenom razvoju; stručnu i financijsku pomoć za pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima, za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te

drugih izvora; poticanje unaprjeđenja razvojnih programa na područjima gdje povijesno žive i pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.

Uz članak 4.

Odredbom ovoga članka definira se rodno značenje pojma, odnosno primjena neutralnosti rodnog izraza u svrhu isključivanja bilo kakvog oblika diskriminacije.

Uz članak 5.

Odredbom ovoga članka propisuje se zabrana svakog oblika diskriminacije i uvažavanje autonomije lokalne i područne (regionalne) samouprave zajamčene člankom 4. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske.

Uz članak 6.

Odredbom ovoga članka definira se nositelj upravljana razvojem potpomognutih područja.

Uz članak 7.

Odredbom ovoga članka propisuje se uključivanje svih potrebnih dionika u pripremi i provedbi mjera, programa i projekata za razvoj područja na koje se ovaj Zakon odnosi, a koji svojim djelovanjem mogu znatnije pridonijeti njihovu razvoju.

Uz članak 8.

Odredbom ovoga članka definiraju se nositelji planiranja i upravljana razvojem područja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 9.

Odredbom ovoga članka propisuje se suradnja jedinice područne (regionalne) samouprave s jedinicama lokalne samouprave na svom području te drugim jedinicama područne (regionalne) samouprave prilikom planiranja i provedbe planova razvoja.

Uz članak 10.

Odredbom ovoga članka propisuje se obveza Regionalnih razvojnih agencija osnovanih sukladno odredbama posebnog zakona kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske (regionalni koordinatori), da bez prava na posebnu naknadu sudjeluju u pripremi i provedbi mjera vezanih za jačanje kapaciteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na potpomognutim područjima, kao i u pripremi projektne i druge dokumentacije za učinkovitije korištenje europskih fondova i drugih izvora sredstava za te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 11.

Odredbom ovoga članka propisuje se naziv Programa u kojem će biti utvrđene konkretne mjere i projekti za razvoj potpomognutih područja.

Uz članak 12.

Odredbom ovoga članka propisuje se obveza središnjih tijela državne uprave da prilikom planiranja mjera i programa za razvoj upravnog područja iz svoje nadležnosti, ovisno o prirodi mjere i raspoloživim financijskim sredstvima, posebno vode računa o učinku pojedine mjere na

razvoj potpomognutih područja uzimajući u obzir stupanj razvijenosti tih područja u skladu s posebnim zakonom.

Uz članak 13.

Odredbom ovoga članka propisuje se nadležno tijelo za koordinaciju i praćenje učinkovite provedbe mjera i programa iz članka 12. ovog Zakona.

Uz članak 14.

Odredbom ovoga članka propisuje se da su nositelji i sudionici razvoja potpomognutih područja dužni u svojim planovima i programima posebno predvidjeti gospodarske, socijalne, fiskalne i demografske mjere, mjere stambenog zbrinjavanja, mjere jačanja administrativnih kapaciteta za učinkoviti i održiv razvoj potpomognutih područja i mjere za provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja.

Uz članak 15.

Odredbom ovoga članka propisuje se da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, donosi Program održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja navedenog u članku 11. ovoga Zakona. Također se propisuje da u izradi Programa sudjeluju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sa statusom potpomognutih područja te ostali ključni dionici koji doprinose razvoju tih područja.

Uz članak 16.

Odredbom ovoga članka propisuje se da se Programom održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja utvrđuju mjere i projekti poticanja razvoja potpomognutih područja, nositelji njihove provedbe, opći kriteriji odabira projekata, provedbene aktivnosti, izvori sredstava te metodologija praćenja provedbe i vrednovanja pojedinih mjera.

Uz članak 17.

Odredbom ovoga članka propisuje se rok za donošenje pojedinačnih godišnjih planova provedbe aktivnosti koje su predviđene Programom, a koja su središnja tijela državne uprave dužna donijeti za upravno područje iz svoje nadležnosti te su u obvezi izvještavanja Ministarstva o istom.

Uz članak 18.

Odredbom ovoga članka propisuje se sadržaj Godišnjeg plana provedbe Programa, tijelo zaduženo za donošenje kao i rok donošenja.

Uz članak 19.

Odredba ovoga članka u stavku 1. propisuje da će se u državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama Ministarstva planirati sredstva za financiranje programa i projekata koji pridonose održivom razvoju lokalne zajednice u smislu poboljšanja dostupnosti lokalne infrastrukture te gospodarskoj, socijalnoj i demografskoj revitalizaciji potpomognutih područja s ciljem uravnoteženog regionalnoga razvoja sljedećim mjerama: unapređenje komunalne i socijalne infrastrukture na potpomognutim područjima, priprema projektno-tehničke dokumentacije za lokalne razvojne projekte na potpomognutim područjima, priprema infrastrukture kao preduvjet za ulaganja i gospodarski oporavak potpomognutih područja, stvaranje uvjeta za podizanje standarda života na potpomognutim područjima i poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina.

U stavku 2. također je propisano da će se pored navedenih mjera u okviru planiranih sredstava financirat i druge mjere koje pridonose održivom razvoju lokalne zajednice s ciljem uravnoteženog regionalnoga razvoja.

Uz članak 20.

Odredbom ovoga članka propisuje se da Ministarstvo, sukladno raspoloživim sredstvima osigurava stručnu i financijsku pomoć za: razvoj i provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja na potpomognutim područjima te pripremu ciljnih poziva za financiranje iz europskih strukturnih i investicijskih fondova i drugih potencijalnih izvora, pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih izvora, sufinanciranje provedbe razvojnih projekata na potpomognutim područjima temeljno financiranim iz sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova, stručnu potporu potpomognutim područjima za prepoznavanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala, provedbu projekata koji pridonose održivom razvoju lokalne zajednice u smislu poboljšanja dostupnosti lokalne infrastrukture, prvenstveno izgradnje, obnove i rekonstrukcije građevina socijalne, komunalne i gospodarske infrastrukture na lokalnoj razini i razvoj ljudskih kapaciteta lokalne i regionalne samouprave u pripremi i provedbi razvojnih projekata.

Uz članak 21.

Odredbom ovoga članka propisuje se dužnost nositelja i sudionika razvoja potpomognutih područja da posebnim odlukama razrade posebne kriterije odabira te oblikovanje potpora za projekte na potpomognutim područjima za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih izvora.

Uz članak 22.

Odredbom stavka 1. i 2. ovoga članka propisuje se pravo na novčanu naknadu od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja za jedinice lokalne samouprave na potpomognutim područjima te jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave, a koje na svom području imaju evidentirano zaštićeno područje kojim sukladno posebnom zakonu upravlja javna ustanova koja ostvaruje godišnji neto prihod od prodaje ulaznica za posjećivanje zaštićenog područja veći od 20.000.000,00 kuna ostvaruju pravo na novčanu naknadu od strane javne ustanove nadležne za upravljanje zaštićenim područjem.

U stavcima 3., 4. i 5. ovoga članka propisuje se izvor iz kojeg se osiguravaju sredstva za naknadu, visina i namjena naknade. U stavku 6. ovoga članka propisuje se da Odluku o visini naknade, načinu isplate kao i prihvatljivim troškovima donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva i uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu prirode. Obveza Ministarstva i ministarstva nadležnog za zaštitu prirode, za osiguravanje učinkovite kontrole korištenja sredstava te poduzimanje mjera u slučaju utvrđenih nepravilnosti propisuje se stavkom 7. i 8. ovoga članka.

Uz članak 23.

Odredbom ovoga članka propisuje se da će se Programom iz članka 11. ovoga Zakona posebno utvrditi mjere kojima će se dodatno potaknuti zapošljavanje osoba onih zanimanja koja pridonose poboljšanju kvalitete života na potpomognutim područjima.

Uz članak 24.

Odredbom ovoga članka propisuje se nadležnost prilikom utvrđivanja prava na potporu male vrijednosti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o porezu na dobit poreznim obveznicima koji obavljaju samostalnu djelatnost na potpomognutim područjima.

Uz članak 25.

Odredbom ovoga članka propisuje se poticanje korištenja zelenih i održivih mjerila u postupku javne nabave, u smislu ekološki prihvatljivih roba, radova i usluga te usmjeravanje proizvodnje na specifične proizvode od sirovina i prirodnih bogatstava lokalnog područja. Održivom proizvodnjom i potrošnjom smanjiti će se potrošnja resursa, onečišćenje okoliša, jačanje izvornog domaćeg proizvoda te zadržavanje stanovništva na potpomognutim područjima.

Uz članak 26.

Odredbom ovoga članka propisuje se poticanje zadržavanja, povratak raseljenih i naseljavanja stanovnika na potpomognutim područjima osobito onih zanimanja koji mogu obavljanjem svoje djelatnosti pridonijeti gospodarskom i društvenom razvoju spomenutih područja. Također se propisuje da se pitanje utvrđivanja područja stambenog zbrinjavanja, programa stambenog zbrinjavanja, nositelja provedbe mjera iz programa, provedbenih aktivnosti, izvora sredstava te metodologije praćenja provedbe i vrednovanja pojedinih mjera uređuje posebnim zakonom.

Uz članak 27.

Odredbom ovoga članka propisuje se nadležno tijelo za koordiniranje i praćenje provedbe Programa iz članka 11. ovog Zakona kao i nadležno tijelo za provedbu i praćenje provedbe aktivnosti i mjera te njihov učinak na razvoj potpomognutih područja.

Uz članak 28.

Odredbom ovoga članka propisuje se rok za dostavu podataka prikupljenih na temelju odredbe članka 27. ovoga Zakona. Također je propisano tijelo kojemu se dostavlja izvješće o učincima provedbe Programa sukladno nadležnosti.

Uz članak 29.

Odredbom ovog članka propisuje se rok u kojem Ministarstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o učincima provedbe Programa.

Uz članak 30.

Odredbom ovoga članka propisuje se tijelo koje provodi nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

Uz članak 31.

Odredbom ovoga članka propisuje se rok za donošenje Programa iz članka 11. ovog Zakona i Odluke iz članka 22. ovoga Zakona.

Uz članak 32.

Odredbom ovoga članka propisuje se dan stupanja na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVOR POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Sredstva za provođenje programa i projekata koji će proizići iz Zakona o potpomognutim područjima, osigurati će se u Državnom proračunu Republike Hrvatske:

Unutar proračunskog razdjela (061) Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Aktivnost K549110 Razvoj potpomognutih područja

- za 2019. godinu u planiranom iznosu od 80.000.000,00 kuna
- za 2020. godinu u planiranom iznosu od 80.000.000,00 kuna
- za 2021. godinu u planiranom iznosu od 80.000.000,00 kuna

Aktivnosti K680046 Poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina

- za 2019. godinu u planiranom iznosu od 15.000.000,00 kuna
- za 2020. godinu u planiranom iznosu od 15.000.000,00 kuna
- za 2021. godinu u planiranom iznosu od 15.000.000,00 kuna

Unutar proračunskog razdjela drugih središnjih tijela državne uprave za mjere i programe razvoja upravnog područja iz njihove nadležnosti,

Unutar proračunskog razdjela jedinica lokalne samouprave,

Unutar proračunskog razdjela jedinica područne (regionalne) samouprave.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona o potpomognutim područjima, u tekstu Konačnog prijedloga zakona nastale su razlike kao posljedica uvažavanja stajališta iznesenih na raspravama u Hrvatskom saboru te sjednicama radnih tijela:

Odbora za zakonodavstvo, a vezano za strukturu (unutarnju podjelu) Zakona koja je doradena na način da su iznad svih članaka uklonjeni naslovi.

Sukladno uvaženim primjedbama Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu i Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije mijenjan je članak 19. na način da je dopunjen konkretnim mjerama koje će se financirati u okviru proračunskog razdjela Ministarstva nadležnog za regionalni razvoj unutar aktivnost za razvoj potpomognutih područja. Dodan je i novi članka 29. kojim se propisuje rok u kojem Ministarstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o učincima provedbe Programa održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja koji će proizići iz Zakona.

Dodavanjem novog članka 29., raniji članci 29., 30. i 31. postaju 30., 31. i 32.

Primjedba Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije kojom se traži naznačavanje pojma „nacionalnih manjina“ je prihvaćena na način da se pojam naznači i u članku 19. stavku 1, točka 5., a koji je već naznačen u članku 3.,točka 9.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Prijedlog saborske zastupnice Dragane Jeckov (Klub zastupnika SDSS) vezano za jasno naznačavanje mjere od kojih jedinice lokalne samouprave imaju koristi od prirodnih resursa i mjere za poticanje poljoprivrede i turizma nije prihvaćen, budući da će mjere upravnih područja koje su u nadležnosti drugih središnjih tijela državne uprave biti konkretno navedene i objedinjene u Programu održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja koji će proizići iz Zakona.